ETKİN VATANDAŞ 3

Haklarımı Biliyorum, Sorumluluklarımı Yerine Getiriyorum

5. SINIF SOSYAL BİLGİLER

Bilgiyle keşfet, eğlenerek öğren

Hazırlayan: Engin Demirci

TOPLUMDA BİRLİKTE YAŞIYORUZ

İnsanlar toplum içinde birlikte yaşar.

Birlikte yaşamak dayanışmayı gerektirir.

Ortak yaşamda herkesin hakları ve sorumlulukları vardır.

Kurallara uymak toplumsal düzeni destekler.

Düşünelim

"Bir toplumda herkes yalnızca kendi isteklerini düşünseydi neler yaşanırdı?"

VATANDAŞ KİMDİR?

Vatandaş, bir devlete vatandaşlık bağı ile bağlı olan kişidir. Vatandaşlar, yaşadıkları toplumun bir parçasıdır.

Vatandaşların hakları vardır.

Vatandaşların sorumlulukları vardır.

Vatandaşlar toplum yaşamına katılır.

Vatandaş olmak yalnızca bir ülkede yaşamak değildir. Toplumun bir parçası olarak haklarımızı ve sorumluluklarımızı bilmek de önemlidir.

ETKİN VATANDAŞ NEDİR?

Etkin vatandaş; **haklarını** bilen, **sorumluluklarını** yerine getiren, yaşadığı toplumun sorunlarına **duyarlı** olan ve çözüm için **çaba gösteren** kişidir.

Etkin Vatandaşın Özellikleri

1. Haklarını bilir.
2. Sorumluluklarını yerine getirir.
3. Toplumsal sorunlara duyarlıdır.
4. Çözüm için katkıda bulunur.

Ben de yaşadığım çevre için bir şeyler yapabilirim!

ETKİN VATANDAŞIN ÖZELLİKLERİ

1 Duyarlıdır:

Çevresinde yaşanan sorunları fark eder.

2 Sorumludur:

Görevlerini zamanında yerine getirir.

3 Yardımseverdir:

İhtiyaç duyanlara destek olur.

4 Saygılıdır:

Farklı düşüncelere değer verir.

5 Katılımcıdır:

Ortak çalışmalara katkı sağlar.

6 Çözüm odaklıdır:

Sorunlara çözüm arar.

"Etkin vatandaş olmak, küçük ama anlamlı davranışlarla başlar!"

instagram.com/engindemirci44

HAKLARIMIZ VE SORUMLULUKLARIMIZ

HAKLARIMIZ

- Eğitim almak
- Sağlık hizmetlerinden yararlanmak
- Düşüncelerimizi uygun biçimde ifade etmek
- Güvenli bir ortamda yaşamak

SORUMLULUKLARIMIZ

- Kurallara uymak
- Başkalarının haklarına saygı göstermek
- Çevreyi korumak
- Toplumsal yaşama katkı sağlamak

Hepimizin hakları var, hepimizin sorumlulukları! Daha güzel bir toplum için el ele verelim.

CUMHURİYET: EGEMENLİK MİLLETİNDİR!

Cumhuriyet, halkın kendi kendini yönetmesidir. Egemenlik, kayıtsız şartsız milletindir.

29 Ekim Cumhuriyet Bayramı Kutlu Olsun!

Cumhuriyetin Getirdikleri

- Demokrasi ve özgürlük
- Eşitlik
- Çağdaş bir toplum

Cumhuriyet, geleceğimizi aydınlatan en büyük kazanımdır.

Bizim Görevimiz

- Cumhuriyetimizi korumak
- Demokratik değerlere sahip çıkmak
- Ülkemizi daha ileriye taşımak

Cumhuriyet hepimizin ortak değeridir!

Vatandaşlık Okuryazarlığı

Vatandaşlık okuryazarlığı, bir vatandaşın haklarını, sorumluluklarını ve devletini iyi tanımasıdır.

Bu sayede; ülkemizi, toplumumuzu ve yasaları daha iyi anlarız.

Nasıl Kazanırız?

- Özgür ve tarafsız bilgi edinerek
- Günlük yaşamda hak ve sorumluluklarımızı öğrenerek
- Demokratik değerlere saygı duyarak

Vatandaşlık okuryazarı bireyler, daha bilinçli kararlar alır, toplumun gelişimine katkı sağlar.

Bilinçli Vatandaş, Güçlü Toplum!

ETKİN Mİ, DUYARSIZ MI?

ETKİN VATANDAŞ

Yerdeki çöpü çöp kutusuna atar.

Arkadaşlarının fikirlerini dinler.

Toplumsal sorunlara çözüm arar.

Ortak kurallara uyar.

DUYARSIZ DAVRANIŞ

Çöpleri yere atar.

Başkalarının haklarını önemsemez.

Sorunları görmezden gelir.

Ortak kuralları ihlal eder.

Bir davranışın toplum üzerindeki etkisini düşünerek karar vermeliyiz.

DAVRANIŞLARIMIZ TOPLUMU NASIL ETKİLER?

Kurallara Uymak

Güven ve Saygının Artması

Düzenli Ortak Yaşam

Kuralları Önemsememek

Anlaşmazlık ve Güvensizlik

Toplumsal Düzenin Bozulması

Bir kişinin davranışı, bütün toplumu etkileyebilir mi? *Neden?*

DEDEKTİF VATANDAŞ

– 1. SEVİYE –

Bilgilerini hatırla, soruları çöz!

A. Boşlukları tamamla.

Kelime Havuzu

ETKİN VATANDAŞ • SORUMLULUK • TOPLUMSAL DÜZEN
HAK • VATANDAŞLIK OKURYAZARLIĞI

1. Haklarını bilen ve sorumluluklarını yerine getiren kişiye ..... denir.
2. Başkalarının haklarına saygı göstermek bir ..... örneğidir.
3. Toplumda huzur ve güven içinde yaşanmasına ..... denir.
4. Vatandaşların sahip olduğu imkânlara ..... denir.
5. Hak ve sorumlulukları tanıyıp anlamaya ..... denir.

B. Doğru mu, Yanlış mı?

Cümlelerin yanına D veya Y yaz.

1. Etkin vatandaş yalnızca kendi haklarını düşünür. ☐
2. Çevreyi korumak toplumsal sorumluluklarımızdandır. ☐
3. Başkalarının haklarına saygı göstermek önemlidir. ☐
4. Toplumda kurallara ihtiyaç yoktur. ☐
5. Sorunlara çözüm aramak etkin vatandaş davranışıdır. ☐

facebook.com/engin.demirci.393

DEDEKTİF VATANDAŞ

– 2. SEVİYE –

Olayları incele, en uygun davranışı seç!

1. Olay – Alışveriş

Nazlı, aldığı ürünün fişini istemiştir. Bu davranışın önemli olmasının nedeni nedir?

A) Alışverişin kayıt altına alınmasına katkı sağlaması

B) Ürünün rengini değiştirmesi

C) Mağazanın kapanmasını sağlaması

2. Olay – Mahalle

Mert, mahallesindeki bozuk sokak lambasını fark etmiştir. Bu durumda ne yapması en uygundur?

A) Lambaya zarar vermek

B) Ailesine haber vererek belediyeye bildirilmesini sağlamak

C) Sorunu görmezden gelmek

3. Olay – Okul

Öğrenciler okul bahçesinin temiz kalmasını istiyor. Nasıl davranmalıdırlar?

A) Çöpleri yere atmalıdırlar.

B) Temizlik görevlilerinin işini zorlaştırmalıdırlar.

C) Çöplerini kutuya atıp ortak alanı korumalıdırlar.

4. Olay – Toplum

Bir kişi çevresinde yaşanan sorunları fark ettiği hâlde hiçbir zaman çözüm aramıyorsa hangi davranışı göstermiş olur?

A) Duyarlılık

B) Duyarsızlık

C) Dayanışma

facebook.com/engin.demirci.393

DEDEKTİF VATANDAŞ

– 3. SEVİYE –

Sorunları doğru çözüm yollarıyla eşleştir!

A. Sorunları uygun çözüm yollarıyla eşleştir.

1. Mahalledeki sokak lambası bozulmuştur.
2. Okul kütüphanesindeki kitaplık zarar görmüştür.
3. Satın alınan ürün ayıplı çıkmış ve satıcıyla sorun çözülememiştir.
4. Tarihî bir yapıya zarar verildiği görülmüştür.

- A. Okul yönetimine haber vermek
- B. Belediye birimine bildirmek
- C. Tüketici Hakem Heyetine başvurmak
- D. İlgili koruma birimlerine ve yetkililere haber vermek

B. Aşağıdaki davranışları uygun kavramlarla eşleştir.

1. Arkadaşının fikrini dikkatle dinlemek
2. Parktaki çöpleri toplamak
3. Bir sorunu araştırıp çözüm önermek
4. Verilen görevi zamanında yapmak

- A. Sorumluluk
- B. Saygı
- C. Duyarlılık
- D. Çözüm odaklılık

pinterest.com/engindemirci44

DEDEKTİF VATANDAŞ – 4. SEVİYE

Düşüncelerini yaz, çözümünü geliştir!

1. Olay: Bakımsız Park

Mahallenizdeki parkta çöpler birikmiş, oyun alanları zarar görmüştür.

- Bu durum kimleri etkiler?
- Parkın düzelmesi için neler yapılabilir?

2. Olay: Duyarsız Davranış

Bir öğrenci arkadaşının yere çöp attığını görmüş ancak hiçbir şey yapmamıştır.

- Bu davranışın sonucu ne olabilir?
- Sen olsaydın nasıl davranırdın?

3. Olay: Çözüm Planım

Okulunuzda ortak yaşamı iyileştirmek için bir çalışma yapacak olsaydın:

- Hangi sorunu seçerdin?
- Kimlerden destek alırdın?
- Nasıl bir çözüm önerirdin?

GİZLİ MESAJI ÇÖZ!

A. Harflerin sayı karşılıklarını kullanarak gizli mesajı çöz.

Türk alfabesindeki harf sıralaması:

A = 1	G = 8	L = 15	S = 22
B = 2	Ğ = 9	M = 16	Ş = 23
C = 3	H = 10	N = 17	T = 24
Ç = 4	I = 11	O = 18	U = 25
D = 5	İ = 12	Ö = 19	Ü = 26
E = 6	J = 13	P = 20	V = 27
F = 7	K = 14	R = 21	Y = 28
			Z = 29

Gizli Mesaj:

5 – 24 – 14 – 12 – 17

27 – 1 – 24 – 1 – 17 – 5 – 1 – 23

Cevap: .....

B. Kendimi değerlendiriyorum.

Aşağıdaki cümleleri tamamla.

- Artık etkin vatandaşın ..... olduğunu biliyorum.
- Günlük yaşamda ..... davranışını gösterebilirim.
- Toplumsal sorunların çözümünde ..... önemlidir.

C. Kendime yıldız veriyorum.

- Hak ve sorumluluklarımı biliyorum.
- Etkin vatandaş davranışlarını tanıyorum.
- Toplumsal sorunlara çözüm önerebiliyorum.

Etkin vatandaşlık, yaşadığımız dünyayı güzelleştirmekle başlar!

Threads: @engindemirci44

15/16

CEVAP ANAHTARI

Dedektif Vatandaş'ın Çözümleri

11. Sayfa – Isunma Etkinliği

A. Boşluk doldurma:

1. Etkin vatandaş
2. Sorumluluk
3. Toplumsal düzen
4. Hak
5. Vatandaşlık okuryazarlığı

B. Doğru-Yanlış:

1. Y
2. D
3. D
4. Y
5. D

12. Sayfa – Olayları Çöz

1. A
2. B
3. C
4. B

13. Sayfa – Eşleştirme

A Bölümü:

1. B
2. A
3. C
4. D

B Bölümü:

1. B
2. C
3. D
4. A

15. Sayfa – Gizli Mesaj

ETKİN VATANDAŞ

Açık uçlu soruların değerlendirilmesi:

Öğrencinin;

- Sorunu doğru tanımlaması,
- Uygun çözüm önerileri sunması,
- Hak ve sorumlulukları ilişkilendirmesi,
- Toplumsal yaşam üzerindeki etkileri açıklaması değerlendirilir.

Öğretmen Değerlendirme Notu:

Açık uçlu sorularda öğrencilerin farklı ama mantıklı cevapları kabul edilmelidir. Cevaplar yalnızca örnek cevaplarla birebir aynı olup olmamasına göre değerlendirilmemelidir.

ENGİN ÖĞRETMEN

Daha iyi bir gelecek için...

Bilgiyle keşfet, eğlenerek öğren!

Sosyal Bilgiler • Ders Notları • İnfografikler • Eğitici İçerikler

SOSYAL MEDYA HESAPLARİM

YouTube
youtube.com/@engindemirci44

Instagram
@engindemirci44

Facebook
facebook.com/engin.demirci.393

Pinterest
pinterest.com/engndemirci44

Takip ederek daha fazlasına ulaşabilirsin!

Threads
@engindemirci44

EĞİTİM BLOGUM

ogretmensosyalbilgiler.wordpress.com

Keşfet, öğren, paylaş!

